

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 8. Quot dentur subsistentiæ in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

Etis hæcenus colligi potest facile, quot sint substantiæ
in Deo. Ad plenam hujus quæstionis resolutionem, sit

ARTICULUS VIII.

Quot dentur subsistentia in Deo.

Nota. Subsistentia sumi potest improprie & proprie. Sumpta improprie, idem significat ac personitas, & est virtus existendi per se, hoc est, independenter ab alio, ut subiecto sustentante. Sumpta vero proprie, est complementum substantiale naturam ultimò terminans, eamque reddens incommunicabilem alteri, ut supposito; vel clarius, complementum substantiale constituens cum natura substantiam individuum, totalem, completam, incommunicabilem alteri tanquam supposito. Subsistentia improprie sumpta, est abstractum substantiæ; proprie vero sumpta, est abstractum suppositi; quamquam olim à Patribus, ut observant Vasquez, Petavius, & alii, concretè sumpta fuerit pro supposito, & à nobis interdum accipitur.

Resp. I. Dantur in Deo tres substantiæ relativæ.

Prob. Tot sunt substantiæ relativæ in Deo, quot sunt in eo complementa substantiabilia relativæ, narium divinam ultimò terminantia, ut pater ex not. Sec. in Deo sunt tria ejusmodi complementa. Ergo, &c. *Prob. min.* Quia in Deo tot sunt complementa substantiabilia relativæ, quot sunt in eo substantiæ relativæ, incommunicabiles alteri, ut supposito; ut per se clarum est. Sed in Deo tres sunt substantiæ relativæ, incommunicabiles alteri, ut supposito, nempe Pater, Filius, & Spiritus sanctus. Ergo in Deo sunt tria complementa substantiabilia relativæ. Ergo tres substantiæ relativæ, nempe paternitas, filiaritas, & spiratio passiva.

Obj. Præter tres substantias relativas assignatas, est alia quarta, nempe spiratio activa: nam constituit spiratorem incommunicabilem Spiritui sancto. Ergo, &c. *R. neg. ant. Ad prob. R.* spirationem activam non constituit spiratorem incommunicabilem cuilibet alteri, tamquam supposito: nam spirator re ipsa communicatur Patri & Filio tamquam suppositis; unde spirator non est persona à tribus aliis distincta, &c. in Deo sunt tantum tres personæ, quarum duæ primæ sunt spirator, & tertia terminus spiratoris.

Resp. II. In Deo præter subsistentias relativas non datur subsistentia essentialis, absoluta, & communis, si nomen subsistentiæ propriè sumitur.

Prob. Subsistentia propriè sumpta in ente intellectu-
ali, qualis est Deus, idem est ac personalitas, ut faciliè
intelligitur ex supra dictis. At non datur in Deo per-
sonalitas essentialis, absoluta & communis. Ergo, &c.
Prob. min. Quia si esset in Deo personalitas essentialis,
absoluta, & communis, esset in Deo persona
essentialis, absoluta, & communis. At implicat perso-
na communis, pluribus scilicet suppositis; nam perso-
na est naturæ intellectualis substantia incommunicabi-
lis cuilibet alteri, tamquam supposito. Ergo, &c. Di-
xi autem, si nomen subsistentiæ propriè sumitur: nam
si sumitur impropriè, certum est dari in Deo sub-
sistentiam essentialem, absolutam, & communem tribus
personis: nam datur in Deo virtus existendi per se, &
independentem ab omni subiecto sustentante, quæ est
perfectio simpliciter simplex, essentialis, absoluta, &
communis tribus personis.

Obj. Natura divina, & quidem ut virtualiter distincta à personalitatibus divinis, subsistit. Ergo datur in Deo subsistentia essentialis, absoluta, & communis tribus personis. *R. dist. ant.* Natura divina, ut virtualiter distincta à personalitatibus divinis, subsistit subsistentia improprie sumpta, *C. ant.* Nam exiit per se, & independenter à subjecto sustentante. Subsistit subsistentia proprie sumpta, *N. ant.* Nam non existit incommunicabiliter; cum reip̃a communicetur tribus suppositis divinis. Unde dist. *conseq.* Ergo datur in Deo subsistentia essentialis, &c. si nomen subsistentiæ improprie sumitur, *C. conseq.* Si proprie sumitur, *N. conseq.*

Dices. Subsistere est perfectio simpliciter simplex. Ergo natura divina ut sic habet subsistentiam etiam propriè sumptam. *Ref.* dist. ant. Subsistere est perfectio simpliciter simplex, si subsistere impropriè sumitur, Conc. ant. Nam existere per se & independentè à subjecto sustentante, est perfectio melior ipsa, quàm non ipsa. Si subsistere sumitur propriè, N. ant. Nam existere incommunicabiliter, non est perfectio melior ipsa quàm non ipsa nature, & excluderet à natura divina perfectionem meliorem, nempe communicabilitatem: nam melius est naturam divinam esse communicabilem tribus suppositis divinis, quàm esse incommunicabilem. Unde neg. consequ.

Dices. Datur persona communis tribus personis divinis. Ergo datur subsistentia communis, etiam proprie sumpta. *R.* dist. ant. Datur persona tribus personis communis communitate logica, C. ant. Nam potest per mentem abstracti ratio personæ, univoce prædicabilis de tribus personis. Datur persona tribus personis communis communitate reali & physica, N. ant. Talis enim persona implicat, ut probatum est. Unde neg. conseq.

Dices . Agatho Papa in epist. 2. ad 6. Synodum sic ait : *Confitemur Patrem , Filium , & Spiritum sanctum ; non tres Deos , sed unum Deum ; non trium nominum substantiam , sed trium substantiarum unam substantiam* . R. cum Valquez , & aliis , locum esse mendosum , & legendum esse , *trium substantiarum unam substantiam* , uti re ipsa legitur in emendatioribus codicibus .

S E C T I O II.

De notionibus, aequalitate, circum-infessione, & missionem personarum divinarum.

A R T I C U L U S I

Quid, & quot sint notiones personarum divinarum.

I. **N**otio dividitur in formalem & objectivam. Notio formalis est actus cognoscendi; objectiva verò est objectum ipsum, quod cognoscitur. Utraque notio convenire potest cuilibet rei cognoscibili, & re ipsa convenit, si solum vim vocis attendas. Tamen notio specialiter attribuitur personis divinis, & sumitur pro eo, ex quo cognoscitur una persona, ut distincta ab alia, vel ab aliis. Notio igitur, juxta usum Scholasticorum, est perfectio personalis, seu ratio objectiva per modum formæ significata, unica realiter & individua, per quam una persona distinguitur ab alia. Hinc apud Scholasticos aliud est notio, & aliud actus notionalis: nam actus notionalis idem est ac personæ productio, quæ duplex est, nempe generatio & spiratio.

2. S. Thomas q. 32. a. 3. in O. quinque tantum notiones numerat, innascibilitatem scilicet, paternitatem, filiationem, spirationem activam, & spirationem passivam. Sunt igitur, inquit, quinque notiones in divinis, scilicet innascibilitas, paternitas, filiationis, communis spiratio, & processio. Harum autem tantum quatuor sunt relationes: nam innascibilitas non est relatio, nisi per reductionem. Quatuor autem tantum proprietates sunt: nam communis spiratio non est proprietates, quia convenit duabus personis. Tres autem sunt notiones personales, id est, constituentes personas, scilicet paternitas, filiationis, & processio: nam communis spiratio & innascibilitas dicuntur notiones personarum, non autem personales. S. Thomae communiter assentiuntur Scholastici, nec immerito; quia si forte possunt plures notiones personarum divinarum assignari, saltem, quas Sanctus Doctor enumerat, precipue sunt, & ad eas ceterae facili revocari possunt, atque ad notificationem & distinctionem personarum sufficient.

3. Ex S. Thoma loco laudato ad 4. notio specialem excellentiam & dignitatem importat in persona, quam distinguit. Hinc inspirabilitas in Filio, seu repugnancia